

Fred Emery Anma Konferansı: Üniversiteler ve Eğitimin Geleceği Üzerine

Sabancı Üniversitesi tarafından düzenlenen Fred Emery Anma Konferansı'na, 15 farklı ülkeden 80'nin üzerinde bilim adamı katıldı. Konferansın ilk iki gününü oluşturan bildiri sunuşları, üniversitelerin ve eğitimin geleceği, değişen dünyanın yeni üniversitelerinin hangi temeller üzerine de kurulması ve öğrenimin nasıl bir metodoloji izlemesi gerektiğini, üniversitenin kurumsal, toplumsal ve akademik çevre ile ilişkilerini, üniversitenin kurumsal, toplumsal ve akademik çevre ile ilişkilerini irdeledi. Bu sunuşlar "Yeni Üniversite Paradigması-Görüş, Yöntemler, Tasarımlar", "Geleceğin İşletme Fakültesi", "Üniversite ve Uygulamalı Sosya Bilimler", Disiplinlerarası Gelişme", "Öğrenme ve Eğitim Ortamları" ve "Örgütsel Öğrenme" başlıkları altında ele alındı. Ana konuşmacılar ise Sabancı Üniversitesinin üç ana alanına uyumlu olarak davet edilmişti. Dünyaca ünlü ve karmaşık kuramları üzerine disiplinler arası araştırmalar yapan Santa Fe Enstitüsü kurucusu teorik fizikçi Prof. David Pines, Santa Fe Enstitüsü perspektifine uygun olan disiplinler arası bir üniversite tasarımının nasıl olabileceğini anlattı. Çok ünlü ve 20. yüzyılın en etkin felsefecilerinden biri olan Prof. Stephen Toulmin kuramsal yaklaşımın değil uygulamanın öncelikli olmasını anlattı. Son ana konuşmacımız olan Prof. Richard Boyatzis ABD'nin en yenilikçi diye bilinen Case Western Reserve Üniversitesi İşletme Fakültesi Örgütsel Davranış Departmanı Başkanı olarak görev yapıyor. Prof. Boyatzis öğrenmenin öğretmekten neden daha önemli olduğunu anlatıp öğrenmeye göre olan eğitim sisteminin özelliklerini anlattı.

10 Nisan 1997'de kaybettiğimiz Fred Emery, 20. yüzyılın en önemli sistem düşünürü ve organizasyon kuramcılarından biriydi. Doktorasını psikoloji üzerine yapan Emery, 1960'larda yönetim bilimi ve insan ilişkileri ekolünde önde gelen kuruluşlardan olan İngiltere'deki Tavistock Institute of Human Relations'ın uluslararası üne kavuşmasını sağlayan birkaç isim arasında yer aldı.

1970'lerde Norveç'te İşçi-İşveren-devlet işbirliği ile uygulamaya konulan ve daha sonra İskandinav ülkelerine özgü bir organizasyon geliştirme yaklaşımı olarak anılan "endüstriyel demokrasi" projesinin fikir babalığını yaptı. Toplam kalite yaklaşımı öncüsü sayılan "çalışma hayatı kalitesi" ve değişim mühendisliği yaklaşımının öncüsü sayılan "sosyo-teknik sistem tasarımı anlayışının öncüsü sayılan "sosyo-teknik sistem tasarımı anlayışlarının yaygınlaşmasını sağladı. Ürettiği "arama konferansı", "katımlı tasarım toplantısı" gibi yöntemlerle, birçok ülkede işyerlerinin demokratikleşmesi sürecini hızlandırdı. Ağustos 1995'te, 22 farklı ülkeden akademisyenleri, işadamlarını ve yeni mezun öğrencileri bir araya getiren ve Sabancı Üniversitesi'nin felsefesinin temellerini atan Arama Konferansı, Emery'nin katıldığı ve desteklediği son çalışma oldu.

Konferansın Farkı

Bu konferansın diğer konferanslardan farkı sadece bildiri sunuşlarına dayalı olmaması idi. Üçüncü gün "Üniversitelerin ve Eğitimin Geleceği" üzerine bir çalıştay yapıldı. Tüm bilim adamları küçük gruplara bölünerek gelecek görüşlerini katımlı bir şekilde ortaya koydular. Bu görüşler pazartesi günü kamuoyuna sunuldu. Sabancı Üniversitesi'nin ilk defa olarak nasıl bir tasarım süreci içerisinde, 1995 de başlayan bu süreç hangi aşamalardan oluşuyor ve nasıl gelişiyor olduğunu detaylı bir şekilde Prof. Tosun Terzioğlu, Prof. Oğuz Baburoğlu ve Hüsnü Paçacıoğlu tarafından sunuldu.

Bu konferansın diğer bir farklı tarafı ise çalıştaydan sonra bilim adamlarının istediği konularda ortak çalışabilmeleri için özel grup çalışmalarını yapmalarını idi. Değişik ülkelerden gelen bu bilim adamları yeni ortak çalışmalar yapmaya ve bir "Emery Enstitüsü" kurmaya karar verdiler.

Oğuz Baburoğlu
Prof. Dr., Sabancı Üniv.